

F. t. l. vedr. invalide- og folkepension. (Om folkepension uden indtægtsregulering m.v.).

Til nr. 16.

Det er fast praksis, at folkepension og invalidepension (samt enkepension) tidligst kan tilstås fra tidspunktet for begæringen. For invalidepension er dette foreskrevet i lovens § 14, stk. 2, og det må anses for rigtigst, at det udtrykkeligt foreskrives også for folkepensionens vedkommende.

Til nr. 17.

Har en invalide- eller folkepensionist ophold på en institution, der er anerkendt i henhold til lovgivningen om offentlig forsorg, skal ifølge de gældende regler i § 17 kommunalbestyrelserne træffe afgørelse om, hvorledes pensionen skal anvendes. Det samme gælder, når pensionisten opholder sig hos private under tilsyn af en sådan institution. Afgørelsen træffes efter forhandling i hvert enkelt tilfælde med direktoratet for sygekassevæsenet. Den vil oftest gå ud på, at pensionen skal anvendes til dækning af de med opholdet forbundne udgifter. Dette betyder, at pensionen skal afregnes med socialministeriet og dermed indgå i statskassen. Pensionen beregnes og anvendes på denne måde fra det tidspunkt, da indlæggelsesmåneden og den følgende måned er forløbet og — uanset varigheden af pensionistens ophold under særforsorgen — indtil han udskrives eller afgår ved døden. Hvis pensionisten har forsørgelsespligt over for andre, udbetales pensionen dog i trangtilfælde helt eller delvis til fyldestgørelse af forsørgelsespligten.

Administrationen af § 17 medfører et betydeligt arbejde for kommunerne, amterne, direktoratet for sygekassevæsenet og socialministeriet, og der er gennem årene gentagne gange — især fra kommunal side — rejst spørgsmål om en forenkling.

Til belysning af omfanget af det administrative arbejde kan det oplyses, at direktoratet for sygekassevæsenet årlig afgiver ca. 6.300 erklæringer om anvendelse af pensioner. I ca. 63 pct. af tilfældene går erklæringerne ud på, at pensionen fuldt ud afregnes med socialministeriet, medens henholdsvis ca. 20 pct. og ca. 17 pct. går ud på hel, respektive delvis udbetaling af pensionen til forsørgelse.

Ophold på særforsorgsinstitutioner kan tage sigte på plejeanbringelse, men vil i den overvejende del af tilfældene have mere specielle og tidsbegrænsede formål, såsom at give en uddannelse, erhvervsmaessig oplæring eller optræning, eller at udøve en lægelig eller anden behandling af kortere eller længere varighed. Nyere behandlingsmetoder har ført til, at ophold bl. a. på statshospitalerne i mange tilfælde er relativt kortvarige.

Hovedmålene for en reform må være at forenkle det administrative arbejde og at tilstræbe en vis grad af ligestilling mellem pensionister under særforsorg og pensionister på almindelige sygehuse o. lign. Ikke mindst i tilfælde, hvor udskrivning fra særforsorgsinstitutioner finder sted efter forholdsvis kortvarige behandlinger, er den gældende pligt til at afregne pensionen efter gennemsnitlig 1½ måneds forløb for streng og i modstrid med, hvad der gælder for almindelige hospitaler o. lign., hvor pensionister — endog uden tidsbegrænsning — får pensionen udbetalt under opholdet.

Det foreslås derfor at udvide det tidsrum, hvori pensionen til en særforsorgspatient udbetales, fra 1 måned til 6 måneder ud over indlæggelsesmåneden. Herved vil man opnå i det væsentlige at ligestille *behandlingspatienter* på særforsorgsinstitutioner med patienter på almindelige sygehuse o. lign.

Hensynet til at forenkle administrationen fører til, at pensionen efter forløbet af det nævnte tidsrum bør bortfalde (gøres hvilende) for den resterende del af opholdstiden, hvorved det opnås, at den foran nævnte administration, der er forbundet med pensionsafregningen, bortfalder. Det bemærkes i denne forbindelse, at man ved gennemførelsen i 1959 af lov om pension og hjælp til enker m. fl. undlod at indføre en tilsvarende pensionsafregning, men fastsatte, at enkepension bortfalder under ophold på særforsorgsinstitution. Udviklingen inden for den sociale lovgivning — især den øgede statsrefusion af pensionerne, den forbedrede hjælp efter lov om offentlig forsorg og ophævelsen af pligten til at tilbagebetale modtaget hjælp — gør det naturligt nu at afskaffe afregningssystemet også for invalide- og folkepensionens vedkommende. Efter pensionens bortfald må pensionistens pårørende i trangtilfælde — i lighed med pårørende til ikke-pensionister og enkepensionister på særforsorgsinstitution — henvises til hjælp efter reglerne i lov om offentlig forsorg.

For at undgå, at pensionister med ophold på særforsorgsinstitution, når pensionen fremtidig bortfalder efter 6 måneders forløb, i væsentlig større omfang end i dag stilles over for et krav om betaling for opholdet, er det hensigten administrativt at ændre de nuværende retningslinjer for den takstbetaling, der fastsættes i medfør af forsørgslovens § 70, stk. 3.

Det er i stk. 3 foreslået at bemyndige socialministeren til at fastsætte regler om, hvorledes der skal forholdes med pensionen, når pensionisten har ophold i kontrolleret familiepleje under tilsyn af en af de i stk. 1 omhandlede institutioner, og i stk. 6